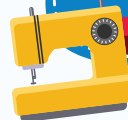

درباره یک کارگاه خیاطی در محله نوده که کارش ایجاد اشتغال برای اهالی است

مرهم «خانم مهربان» برای هم محلی‌ها

صفائی ادر کوچه پس کوچه های آرام خیابان نجف ۸، وقتی از پله های مسجد امام حسین (ع) بالایی رویم و به طبقه دوم می‌رسیم، صدای پیوسته چرخ های خیاطی به گوش می‌رسد؛ صدایی که نه تنها ریتم زندگی یک خانواده است، بلکه ضربان امید را برای بسیاری از زنان این محله می‌سازد. اینجا کارگاه کوچک خیاطی ام البنین وطن پرست معروف به «خانم مهربان» است؛ زنی که به همراه همسرش آقای مهربان، چرخ خیاطی را به ابزار رویش و یاری تبدیل کرده است.

● خاطراتی از جنس سوزن و نخ

ام البنین خانم، متولد سال ۱۳۵۵، بیش از بیست سال است که زندگی اش بانخ و سوزن و پارچه گره خورده است. البته علاقه او به دوخت و دوز به دوران کودکی اش برمی‌گردد، زمانی که برای خودش و پنج خواهر دیگرش، عروسک های پارچه ای رنگارنگ می‌دوخت و تابازی کنند. از هفده سالگی به صورت جدی پای چرخ خیاطی مادرش نشست و دوخت و دوز را آغاز کرد. ام البنین خانم می‌گوید اولین چیزی که دوخت، یک چادر ساده، با چرخ دستی قدیمی مادر بود. کم‌کم شروع کردم به دوختن لباس برای خواهر و برادرهای کوچک ترم. اوایل کارم چندان خوب نبود، اما با حمایت های مادر و آزمون و خطا توانستم کار را یاد بگیرم.

او بالبخندی که خستگی را از چهره اش می‌زداید، ادامه می‌دهد: خیاطی را بیشتر از هر هنر دیگری دوست داشتم. حتی وقتی اطرافیانم می‌گفتند برو آرایشگری یا هنرهای دیگر را یاد بگیر که مثل خیاطی وقتت را نگیرد، می‌گفتم من خیاطی را دوست دارم و کار دیگری انجام نمی‌دهم.

انگار دلش با صدای چرخ خیاطی آرام می‌گرفت؛ صدایی که امروز به آوایی توان بخش برای خانواده و دیگر زنان محله تبدیل شده است.

● همسر، بهترین همراه من

او خیاطی را به صورت خانگی یاد گرفت و بعد ها با گذراندن دوره هایی در فنی و حرفه ای و خانه کارگر، مهارت هایی مانند دوخت سرویس خواب، پوشاک حمام و لوازم آشپزخانه را هم آموخت و مدارکش را گرفت و الان سه مدرک دارد.

ام البنین خانم توضیح می‌دهد: وقتی ازدواج کردم، همسرم متوجه علاقه من به خیاطی شد و او هم به من کمک کرد که در این زمینه پیشرفت کنم. با همراهی او تعدادی چرخ گرفتیم و در خانه مشغول به دوخت و دوز لباس های ورزشی شدیم. همسرم، کار برش را یاد گرفت و سفارش هایی را که می‌گرفتیم، برش می‌زد و من می‌دوختم. او ادامه می‌دهد: تعداد سفارش های مایه حدی شده بود که بتوانیم چرخ هایمان را افزایش دهیم و از تعدادی نیرو برای همکاری دعوت به کار کنیم. خودمان از صفر شروع کرده بودیم؛ برای همین همیشه این رادر نظر می‌گرفتیم که دستگیر دیگران باشیم و در حد توانمان به مردم کمک کنیم. حتی افرادی را که خیاطی را از اساس بلد نبودند، اما نیاز به کار داشتند، به کار دعوت می‌کردیم. مدتی خودم یا همسرم وقت می‌گذاشتیم تا آن ها کار را یاد بگیرند و کنار ما مشغول به کار شوند.

● فرصت دادن به دیگران

روزهای همه گیری کرونا نیز کارگاه «خانواده مهربان» قصه خودش را داشت؛ زمانی که چرخ های خیاطی به جای پارچه، ماسک می‌دوختند و کم کم لباس های بیمارستانی هم به آن اضافه شد. آن ها به این فکر کردند این دوخت و دوز ها به مهارت چندان نیازی ندارد و با کمک مسجد محله به افرادی که نیاز به کار داشتند، فرصت همکاری دادند.

پس از مدتی متوجه شدند فضای کارگاهی خودشان کوچک است و باید جای دیگری را برای کار در نظر بگیرند. حالا حدود دو سال است که علاوه بر کارگاه خودشان در مسجد هم فعالیت می‌کنند.

● کارگاه امیدبخش زنان محله

در این اتاق نه چندان بزرگ، دو چرخ راسته دوز و پنج چرخ سردوز دور تا دور چیده شده است. این چرخ ها به همت زنان محله در کنار خانم مهربان ۸ تا ۱۰ ساعت می‌چرخند تا پش بند های سفید، کلاه و گان های بیمارستانی را آماده کنند.

او می‌گوید: سه دستگاه از این چرخ ها را مرکز نیکوکاری محله در اختیارمان گذاشته است تا زانی که سرپناهی جز سایه حمایت خیران این مسجد ندارند، بتوانند در کنار کسب درآمد، مهارتی بیاموزند و بر زندگی خود مرهمی بگذارند.

در اینجا، خیاطی تنها یک شغل نیست؛ کلاسی است برای زندگی. زنان و دخترانی که یک بار هم دوخت و دوز را تجربه نکرده اند، به مرور پشت چرخ می‌نشینند و نخستین دوخت ها را برای استقلال مالی شان می‌زنند.

وطن پرست می‌گوید: ما رایگان یاد می‌دهیم و بعد به آن ها کار می‌سپاریم. در ابتدا بیشتر لباس های بیمارستانی می‌دوختند که دوخت ساده ای دارد. بیشتر افرادی که با ما کار می‌کنند، نیازمندند. همه ما می‌دانیم کسب یک مهارت، ماندگارتر از کمک های مقطعی است. برای همین افرادی که نیازمند هستند، از این کار استقبال می‌کنند.

● رفع مشکل نیازمندان با اشتغال زایی

در گوشه و کنار محله، زنانی هستند که یکی از چرخ های این کارگاه به خانه آن ها نیز راه یافته است. آن ها در حریم خانه، مشغول دوختن هستند تا هم چرخ زندگی بچرخد و هم کرامتشان حفظ شود. مهدی رحمتی، مدیر مرکز نیکوکاری مسجد امام حسین (ع)، با اشاره به این الگوی کوچک اما مؤثر می‌گوید: در زمان کرونا از طرف مسجد به نیازمندان بسته های معیشتی می‌دادیم. اما به این نتیجه رسیدیم، اهدای بسته معیشتی داروئی مسکن است و درمان نیست. مایه دنبال درمان درد نیازمندان بودیم. این کارگاه خیاطی در محله، فرصتی خوب برای اشتغال زایی نیازمندان محله بود.

به گفته او حدود پانزده نفر به صورت مستقیم با این کارگاه همکاری می‌کنند و عده ای دیگر در خانه های خود با چرخ های امانی، چرخ زندگی را می‌چرخانند. شرط حمایت نیز روشن است: تلاش، اگر کسی بخواهد روی پای خود بایستد، این مجموعه دستش را می‌گیرد. رحمتی یادآوری می‌کند: در محله ما تعدادی کارگاه خیاطی است که فرصت خوبی برای نیازمندان ایجاد کرده اند.

● از اولین قیچی تا آرزوی مستقل شدن

علی آقا حدود دو سال می‌شود که در کارگاه خانواده مهربان کار می‌کند؛ کاری که با علاقه و راهنمایی صاحب کارش شروع شد. خودش می‌گوید: وقتی اولین روز وارد کارگاه شدم، هیچ مهارتی نداشتم و حتی قیچی را برعکس دست می‌گرفتم، اما کم کم با آموزش و صبوری آقای مهربان، کار را یاد گرفتم و حالا در کار برش کمک می‌کنم.

درآمدش را متوسط می‌داند و بالبخند تعریف می‌کند: خدا را شکر، همین هم نعمت است. دوست دارم اگر فرصت بیشتری داشته باشم، برش و دوزندگی را حرفه ای تر یاد بگیرم و روزی روی پای خودم بایستم و مستقل شوم. او که تحت پوشش کمیته امداد است، امیدوار است با حمایت مسئولان بتواند مسیر خودش را ادامه بدهد و به آرزویش، یعنی داشتن کاری مستقل، برسد.

● کار با عشق و برکت

محدثه خانم سال هاست در کنار خانم مهربان خیاطی می‌کند؛ کاری که از روی علاقه انتخاب کرده و هنوز هم با همان عشق ادامه اش می‌دهد. او می‌گوید: خیاطی برایم فقط یک شغل نیست، بلکه بخشی از زندگی روزمره ام شده است.

تعریف می‌کند: روز کاری من از ۷ صبح تا ۶ بعد از ظهر ادامه دارد. بیشتر فعالیت من هم به دوخت و دوز لباس ها و کارهای مربوط به مراکز درمانی و بیمارستانی اختصاص دارد. محدثه که تحت پوشش بهزیستی است، از درآمد کارش رضایت دارد و از همین راه امرار معاش می‌کند.

